

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

для вступників за освітнім рівнем «Магістр»

на базі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня

«Бакалавр», «Спеціаліст», «Магістр»

освітньо-професійної програми «Освітні вимірювання і
моніторинг якості освіти»,

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка,

спеціальності 011 Освітні педагогічні науки

Київ 2023

Пояснювальна записка

Програма призначена для підготовки абітурієнтів до складання вступного фахового випробування в Навчально-науковий інститут перепідготовки та підвищення кваліфікації Українського державного університету імені Михайла Драгоманова на ОПП «Освітні вимірювання і моніторинг якості освіти» освітнього рівня «Магістр».

Підготовка магістра з освітніх вимірювань у вищому навчальному закладі базується на прогностичній характеристиці педагога як суб'єкта культури, який персоніфікує цілісний соціокультурний досвід людства. Фундаментальними засадами навчання з освітніх вимірювань студентів виступають: інтегральність, аксіологічність, феноменологічно-герменевтичний аспект освіти, полікультурність, толерантність, *педагогічне спрямування*. Це дозволяє забезпечити адекватність сучасної підготовки магістра меті, завданням і принципам професійної діяльності фахівців з освітніх вимірювань.

Характерна особливість педагогічної системи підготовки фахівців із освітньої програми «Освітні вимірювання і моніторинг якості освіти» в УДУ імені Михайла Драгоманова полягає в забезпеченні професійної підготовки фахівця, чия професійна діяльність розгортається в сфері освіти та науки, яка є актуальною на сучасному ринку праці.

Реалізація зазначених завдань й особливостей навчання студентів за спеціальністю «Освітні вимірювання і моніторинг якості освіти» в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова забезпечить їх готовність до фахового виконання професійних функцій. Магістри з освітніх вимірювань отримують поглиблену теоретичну підготовку в галузі педагогічного оцінювання, тестування та моніторингу якості освіти. Це необхідно для забезпечення реальних потреб розвитку сучасної освіти України. Реформаційним процесам ще бракує кваліфікованих фахівців центрів тестування та моніторингу якості освіти, фахівців в галузі освітніх вимірювань, здатних до самостійної творчої роботи в освітній сфері. Відсутність в Україні підготовки магістрів за спеціальністю «Освітні вимірювання і моніторинг якості освіти» з врахуванням поширення поля їхньої діяльності на навчальний процес у вищій та

загальноосвітній школах, адміністративні функції у закладах середнього рівня, забезпечення діяльності освітніх організацій та установ визначають гостру потребу у підготовці керівників центрів моніторингу якості освіти, методистів.

Магістри цього профілю готуватимуться до науково-викладацької, просвітницької та методичної діяльності у освітній та науковій сферах. Вони можуть працювати викладачами дисциплін циклу «Освітні вимірювання» у вищих навчальних закладах 3 і 4 рівня акредитації, а також керівниками та фахівцями центрів моніторингу якості освіти як окремих навчальних закладів, так і регіональних та всеукраїнських центрів .

Український державний університет імені Михайла Драгоманова, виходячи з потреб державного та регіонального ринків праці, планує комплексну підготовку керівників центрів моніторингу якості освіти та фахівців-методистів не лише для педагогічної роботи, але й для професійної діяльності в управлінській та моніторингових сферах за двома циклами.

Підготовка магістра здійснюється відповідно з навчальним планом, який сприяє наданню достатнього обсягу знань за спеціальністю «Освітні вимірювання і моніторинг якості освіти».

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Модуль 1. Педагогіка

Змістовий модуль 1. Основи педагогіки

Педагогіка в системі наук про людину. Методологія і методи педагогічних досліджень. Розвиток, соціалізація і виховання особистості. Педагогічний процес як система і цілісне явище. Закономірності і принципи педагогічного процесу.

Змістовий модуль 2. Теорія освіти і навчання (дидактика)

Предмет і основні категорії дидактики. Процес навчання, його структура. Різні підходи до навчання, їх характеристика. Закономірності та принципи навчання. Зміст освіти як фундамент базової культури особистості. Методи і засоби навчання та активізації пізнавальної діяльності учнів. Організаційні форми навчання. Урок в сучасній школі. Контроль, оцінювання та облік успішності учнів. Засоби навчання.

Змістовий модуль 3. Управління педагогічними системами.

Сутність і загальні принципи управління педагогічними системами. Основні функції управління навчальним процесом. Взаємодія соціальних інститутів в управлінні педагогічною системою. Підвищення кваліфікації і атестація педагогічних працівників.

Модуль 2. Психологія

Змістовий модуль 1. Психологія навчання

Психологічне поняття про навчання. Навчання і розвиток. Психологічні механізми навчання. Психологічна характеристика форм навчання (традиційної, проблемної, програмованої, розвиваючої та ін.). Психологічні та психофізіологічні вимоги до організації навчального процесу.

Поняття про научіння. Учіння як процес і як діяльність. Структура навчальної діяльності. Мотиваційний компонент учіння. Психологічні особливості формування навчальних умінь та навичок.

Навчальність як важлива характеристика суб'єктів учбової діяльності. Віковий та індивідуальний підхід у навчанні. Вміння вчитися самостійно як інтегральна якість особистості. Психологічні чинники успішності в учінні.

Змістовий модуль 2. Психологія педагогічної діяльності

Загальна характеристика педагогічної діяльності. Індивідуальний стиль діяльності педагога. Психологія педагогічного оцінювання. Психологічний аналіз уроку. Психологія педагогічних здібностей та умінь.

Виховна функція педагогічного спілкування. Психологія педагогічного спілкування. Психологічна характеристика педагогічного такту. Вплив Я-концепції педагога на його професійне спілкування.

Модуль 3. Педагогічні комунікації

Основні риси, функції сучасного вчителя. Педагогічна майстерність, її елементи. Сутність, функції педагогічної комунікації.

Складові невербальної комунікації. Основні засоби невербальної комунікації.

Мовне спілкування як факт комунікації. Функції мовлення вчителя.

Особливості, функції педагогічного спілкування. Педагогічне спілкування як діалог. Бар'єри спілкування. Ускладнення, що виникають у процесі спілкування. Структура педагогічного спілкування. Стилі педагогічного спілкування. Установка вчителя. Уміння слухати. Правила педагогічного спілкування.

Взаємозв'язок між членами колективу в спільній діяльності. Соціально-психологічний клімат у педагогічному колективі.

Конфлікти як засіб регулювання міжособистісних стосунків. Конфлікти у школі. Педагогічний конфлікт: структура, сфера, динаміка. Конфлікт у взаємодії «вчитель-учні». Міжособистісні конфлікти у педагогічному колективі.

Конфлікт у педагогічній взаємодії. Поведінка вчителя у конфліктній ситуації. Методи вирішення конфліктів.

КРИТЕРІЇ

оцінювання відповідей абітурієнтів Інституту інформатики на вступному фаховому випробуванні з «Освітніх вимірювань і моніторингу якості освіти»

<i>Рівень</i>	<i>Кількісна характеристика рівня</i>	<i>Характеристика відповідей абітурієнта</i>	
		<i>на питання теоретичного змісту</i>	<i>на питання практичного змісту</i>
Низький	100-123бали	Абітурієнт не усвідомлює змісту питання білету, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна повна відсутність умінь міркувати.	У абітурієнта недостатньо розвинуті логічні та аналітичні уміння, уміння узагальнення.
Задовільний	124 - 149 балів	Відповіді на питання білету носять фрагментарний характер, характеризуються відтворенням знань на рівні запам'ятовування. Абітурієнт поверхово володіє умінням міркувати, його відповіді супроводжуються другорядними міркуваннями, які інколи не мають безпосереднього відношення до змісту запитання	Абітурієнт проаналізував причини виникнення ситуації, однак не зміг чітко сформулювати методи її вирішення.
Достатній	150-169балів	У відповідях па питання білету допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Абітурієнт демонструє розуміння навчального матеріалу на рівні аналізу властивостей. Помітне прагнення абітурієнта логічно розмірковувати при відповіді на питання білета.	Питання розгорнуто в цілому правильно, але наявні окремі неточності у визначенні методів розв'язання проблемної ситуації.
Високий	170-200балів	Абітурієнт дає повну і розгорнуту відповідь на питання білету. Його відповіді свідчать про розуміння навчального матеріалу на рівні аналізу закономірностей, характеризуються логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Завдання вирішено правильно, відповідь розгорнута. Абітурієнт показав розвинуті уміння аналізувати, обґрунтовувати, узагальнювати